

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

14.12.2009

2008/0240(COD)

*****I**

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om begränsning av användningen av vissa farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter (omarbetning)

(KOM(2008)0809 – C7-0471/2008 – 2008/0240(COD))

Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

Föredragande: Jill Evans

(Omarbetning – artikel 87 i arbetsordningen)

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarandet
majoritet av de avgivna rösterna
- **I Samarbetsförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- **II Samarbetsförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- *** Samtyckesförfarandet
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter utom i de fall som avses i artiklarna 105, 107, 161 och 300 i EG-fördraget och artikel 7 i EU-fördraget
- ***I Medbeslutandeförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- ***II Medbeslutandeförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- ***III Medbeslutandeförfarandet (tredje behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna det gemensamma utkastet

(Angivet förfarande baseras på den rättsliga grund som kommissionen föreslagit.)

Ändringsförslag till lagtexter

Parlamentets ändringar markeras med ***fetkursiv stil***. I samband med ändringsakter ska de delar av en återgiven befintlig rättsakt som inte ändrats av kommissionen, men som parlamentet önskar ändra, markeras med **fet stil**. Eventuella strykningar ska i sådana fall markeras enligt följande: [...]. *Kursiv stil* används för att uppmärksamma berörda avdelningar på eventuella problem i texten. Kursivering används för att markera ord eller textavsnitt som det finns skäl att korrigera innan den slutliga texten produceras (exempelvis om en språkversion innehåller uppenbara fel eller saknar textavsnitt). Dessa förslag underställs berörda avdelningar för godkännande.

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	5
MOTIVERING	54

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om begränsning av användningen av vissa farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter (omarbetning)

(KOM(2008)0809 – C7-0471/2008 – 2008/0240(COD))

(Medbeslutandeförfarandet – omarbetning)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (KOM(2008)0809),
 - med beaktande av artikel 251.2 och artikel 95 i EG-fördraget, i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag (C7-0471/2008),
 - med beaktande av artiklarna 87 och 55 i arbetsförordningen,
1. Europaparlamentet godkänner kommissionens förslag.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en ny text för parlamentet om kommissionen har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag eller ersätta det med ett nytt.

Ändringsförslag 1

Förslag till direktiv
Skäl 3a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(3a) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 ges förebyggande av avfall högsta prioritet i avfallslagstiftningen. Förebyggande av avfall definieras bland annat som åtgärder som minskar halten av skadliga ämnen i material och produkter.

Or. en

Motivering

Omarbetningen av direktivet om begränsning av användningen av vissa farliga ämnen i elektriska eller elektroniska produkter (RoHS) bör sättas i samband med den avfallshierarki som fastställts i ramdirektivet om avfall från 2008. Förebyggande är den högsta prioriteten i

den bindande avfallshierarkin. Förebyggande innebär bl.a. åtgärder som minskar halten av skadliga ämnen i material och produkter. Omarbetningen av RoHS är därför ett viktigt tillfälle för att omsätta denna skyldighet i konkreta åtgärder, desto mer som elektriska och elektroniska produkter (EEE) fortsätter att skapa ett stort antal problem under avfallsbehandlingen.

Ändringsförslag 2

Förslag till direktiv Skäl 3b (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(3b) I rådets resolution av den 25 januari 1988 om ett gemenskapsprogram för åtgärder för att bekämpa förorening av miljön med kadmium¹ uppmanas kommissionen att utan dröjsmål utveckla särskilda åtgärder för ett sådant program. Det är också viktigt att skydda människors hälsa, och därför bör en allmän strategi som begränsar användningen av kadmium och som främjar forskningen om lämpliga alternativ införas. I resolutionen betonas att användningen av kadmium bör begränsas till fall där sådan användning är lämplig och säkrare alternativ saknas.

¹ EGT C 30, 4.2.1988, s. 1.

Or. en

Motivering

Hänvisningen till rådets resolution från 1988 (fjärde skälet i det nuvarande RoHS) bör återinföras eftersom det är den politiska referenspunkten för kampen mot miljöförorening med kadmium.

Ändringsförslag 3

Förslag till direktiv Skäl 3c (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(3c) Europaparlamentet begärde i sin resolution av den 14 november 1996 om kommissionens meddelande om revidering av gemenskapens strategi för avfallshantering och förslag till rådets resolution om avfallspolitik¹, att kommissionen skulle lägga fram förslag till direktiv om ett antal prioriterade avfallsströmmar, inbegripet elektriskt och elektroniskt avfall. Parlamentet begärde, i samma resolution, att rådet och kommissionen skulle lägga fram förslag om minskning av förekomst av farliga ämnen i avfall, såsom klor, kvicksilver, PVC, kadmium och andra tungmetaller.

¹ EGT C 362, 2.12.1996, s. 241.

Or. en

Motivering

Hänvisningen till parlamentets resolution från 1996 (skäl 4 i det nuvarande RoHS) bör införas som en viktig påminnelse att parlamentet redan så tidigt som 1996 begärde konkreta begränsningar av PVC.

Ändringsförslag 4

Förslag till direktiv Skäl 3d (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(3d) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 av den 29 april 2004 om långlivade organiska föreningar¹ påminns om att målet att skydda miljön och människors hälsa från långlivade organiska föreningar inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av

medlemsstaterna, på grund av dessa föroreningars gränsöverskridande påverkan, och att målet därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå. Enligt denna förordning bör utsläppen av långlivade organiska föroreningar, exempelvis dioxiner och furaner, som är oavsiktliga biprodukter av industriella processer, kartläggas och minskas så fort som möjligt i syfte att, om genomförbart, slutligen elimineras. Värmebehandling eller okontrollerat bortskaffande av elektriska och elektroniska produkter som innehåller halogenerade flamskyddsmedel eller PVC kan bidra avsevärt till bildning av dioxiner eller furaner.

¹ EUT L 158, 30.4.2004, s. 7.

Or. en

Motivering

Omarbetningen av RoHS behöver sättas i samband med EU:s internationella skyldigheter att minska de sammanlagda utsläppen av dioxiner och furaner, i syfte att de ska fortsätta att minska och om genomförbart slutligen elimineras. Det slutliga ödet för stora mängder avfall som utgörs av eller innehåller elektriska och elektroniska produkter (WEEE) fortsätter att vara oklart. Förbränning vid höga temperaturer fortsätter att vara undantag. Det finns risk för att behandling av WEEE som inte uppfyller normerna – i EU eller i tredjeländer – fortsätter att vara verklighet för betydande avfallsmängder. Utsläpp av dioxiner och furaner kan endast åtgärdas genom att man väljer rätt sorts material redan när produkterna utformas.

Ändringsförslag 5

Förslag till direktiv Skäl 3e (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(3e) I den undersökning som kommissionen gett i uppdrag om farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter rekommenderades med eftertryck att bromerade organiska ämnen och klorerade organiska ämnen ska fasas ut på grund av att de kan bilda

polybromerade respektive polyklorerade dioxiner och furaner under avfallshantering; för att garantera minskade utsläpp av PVC, tillsatser till PVC och farliga förbränningsprodukter prioriterades samtidigt en utfasning av PVC framför selektiva riskhanteringsalternativ.

Or. en

Motivering

Tyska Öko-Institut är kommissionens referenspunkt för RoHS. Detta institut bedömer alla ansökningar om undantag från utfasningen enligt artikel 4 sedan 2005, och fortsätter att göra detta. I skälen bör man därför hänvisa till de viktigaste resultaten i den aktuella undersökning som kommissionen gjort om framtida begränsningar (Öko-Institut, "Study on hazardous substances in Electrical and Electronic Equipment, Not Regulated by the RoHS Directive", 17 October 2008).

Ändringsförslag 6

Förslag till direktiv Skäl 4

Kommissionens förslag

Tillgängliga uppgifter tyder på att de åtgärder för insamling, behandling, återvinning och bortskaffande av avfall som utgörs av eller innehåller elektriska och elektroniska produkter (WEEE) som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/96/EG är nödvändiga för att minska avfallshanteringsproblemen i samband med de berörda tungmetallerna **och** flamskyddsmedlen. Trots dessa åtgärder kommer dock fortfarande avsevärda mängder av WEEE att hamna i de vanliga bortskaffningskanalerna. Även om WEEE samlades in separat och genomgick återvinningsförfaranden så skulle det kvicksilver, kadmium, bly, krom VI, PBB och PBDE som ingår i sådana produkter förmodligen ändå komma att utgöra ett hot mot hälsa och miljö.

Ändringsförslag

(4) Tillgängliga uppgifter tyder på att de åtgärder för insamling, behandling, återvinning och bortskaffande av avfall som utgörs av eller innehåller elektriska och elektroniska produkter (WEEE) som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/96/EG är nödvändiga för att minska avfallshanteringsproblemen i samband med de berörda tungmetallerna, **halogenerade** flamskyddsmedlen, **PVC och dess farliga mjukgörare**. Trots dessa åtgärder kommer dock fortfarande avsevärda mängder av WEEE att hamna i de vanliga bortskaffningskanalerna. Även om WEEE samlades in separat och genomgick återvinningsförfaranden så skulle det kvicksilver, kadmium, bly, krom VI, PBB och PBDE som ingår i sådana produkter förmodligen ändå komma att utgöra ett hot mot hälsa och miljö.
Återvinning av WEEE som innehåller

bromerade flamskyddsmedel, klorerade flamskyddsmedel, PVC och dess farliga mjukgörare medför inga miljöfördelar och är oekonomiskt. Därför måste det värmebehandlas eller bortskaffas, vilket sannolikt medför risker för människors hälsa eller miljön, dels direkt genom utsläpp av dessa ämnen till miljön, eller indirekt genom bildning av farliga omvandlingsprodukter eller sekundärt farligt avfall bildat genom förbränning.

Or. en

(Kopplat till ändringsförslaget till bilaga IV)

Motivering

I kommissionens undersökning om omarbetningen av RoHS rekommenderades starkt att bromerade organiska ämnen, klorerade organiska ämnen och PVC ska fasas ut på grund av de problem de orsakar avfallshanteringen. Elektronikindustrin ligger långt framme med sitt internationella initiativ att gå över till låga halter av halogener (definierat som en halt av bromerade/klorerade flamskyddsmedel understigande 900 ppm). Liknande åtgärder har också redan vidtagits av vissa tillverkare av vitvaror. Dessa frivilliga åtgärder bör stödjas av tydliga krav från lagstiftaren för att skapa rättvisa villkor och ge marknadssäkerhet.

Ändringsförslag 7

Förslag till direktiv Skäl 8

Kommissionens förslag

(8) Detta direktiv kompletterar den allmänna gemenskapslagstiftningen om avfallshantering, såsom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/[...]EG om avfall.

Ändringsförslag

(8) Detta direktiv kompletterar den allmänna gemenskapslagstiftningen om avfallshantering, såsom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/[...]EG om avfall **och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach).**

¹ EUT L 396, 30.12.2006, s. 1.

Or. en

Motivering

Det bör anges uttryckligen att RoHS kompletterar Reach. RoHS och Reach har olika mål, tillämpningsområden, tidsfrister och omfattning. RoHS har inrättats för att ta upp de särskilda problemen med en snabbt växande avfallsström, medan Reach tar upp kemiska ämnen generellt, utan att särskilt ta upp avfall. Reach är regional lagstiftning som fortfarande håller på att utvecklas, medan RoHS redan nu fastställer en internationell standard. Huvudproblemet med WEEE hänger samman med polymerer, vilka är undantagna från Reach. RoHS bör därför utvecklas ytterligare för att de särskilda problemen med återvinning och bortskaffande av WEEE vid källan ska lösas.

Ändringsförslag 8

Förslag till direktiv Skäl 11

Kommissionens förslag

(11) Den tekniska utvecklingen av elektriska och elektroniska produkter som inte innehåller tungmetaller, **PBDE eller PBB** bör beaktas.

Ändringsförslag

(11) Den tekniska utvecklingen av elektriska och elektroniska produkter som inte innehåller tungmetaller, **bromerade flamskyddsmedel, klorerade flamskyddsmedel, PVC och dess farliga mjukgörare** bör beaktas.

Or. en

Motivering

Elektronikindustrin ligger långt framme med sitt internationella initiativ att fasa ut användningen av bromerade/klorerade flamskyddsmedel och PVC. Stora elektronikföretag har redan fasat ut användning av dessa ämnen i vissa/alla av sina produkter (exempelvis innehåller redan hälften av alla nya mobiltelefoner låga halter av halogener). Nästan alla större elektronikföretag har åtagit sig att göra detta när det gäller konsumentprodukter (exempelvis kommer marknadsandelen av persondatorer med låga halter av halogener att överstiga 40 procent de närmaste ett till två åren). Liknande åtgärder har också redan förut vidtagits av vissa tillverkare av vitvaror.

Ändringsförslag 9

Förslag till direktiv Skäl 12

Kommissionens förslag

(12) Så snart som vetenskapliga fakta finns tillgängliga bör det med beaktande av försiktighetsprincipen undersökas om

Ändringsförslag

(12) Så snart som vetenskapliga fakta finns tillgängliga, **och under alla omständigheter regelbundet**, bör det med

andra farliga ämnen kan förbjudas och ersättas med miljövänligare **alternativ** som åtminstone garanterar konsumenterna en oförändrad skyddsnivå **med** hänsyn till överensstämelsen med annan gemenskapslagstiftning, **särskilt** Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach). Särskilt hänsyn bör tas till de eventuella konsekvenserna för små och medelstora företag.

beaktande av försiktighetsprincipen undersökas om andra farliga ämnen kan förbjudas och ersättas med miljövänligare **ersättningsämnen eller ersättningstekniker** som åtminstone garanterar konsumenterna en oförändrad skyddsnivå. **Kommissionen bör därför undersöka de negativa effekterna av andra farliga ämnen, särskilt när elektriska och elektroniska produkter är uttjänta, samt om det går att ersätta de farliga ämnena, i syfte att regelbundet lägga fram lagstiftningsförslag för att förstärka bestämmelserna i detta direktiv. Då den gör detta bör kommissionen särskilt ta hänsyn till överensstämelsen med annan gemenskapslagstiftning och maximera synergieffekterna med det arbete som utförs i enlighet med** Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach). Särskilt hänsyn bör tas till de eventuella konsekvenserna för små och medelstora företag.

Or. en

Motivering

RoHS 1.0 har blivit en internationell framgång. Det är emellertid bara en början eftersom ett antal farliga ämnen eller material fortsätter att användas. RoHS bör bli en verkligt dynamisk process som belönar företag som proaktivt fasat ut användningen av farliga ämnen. För att uppnå detta bör man regelbundet se över de vetenskapliga bevisen avseende de negativa effekterna av vissa farliga ämnen och om det går att ersätta dem.

Ändringsförslag 10

Förslag till direktiv Skäl 13

Kommissionens förslag

(13) Undantag från kravet på ersättning med andra ämnen bör beviljas om det från vetenskaplig eller teknisk synpunkt inte är möjligt att ersätta det berörda ämnet, med särskild hänsyn till situationen för små och

Ändringsförslag

(13) Undantag från kravet på ersättning med andra ämnen bör beviljas om det från vetenskaplig eller teknisk synpunkt inte är möjligt att ersätta det berörda ämnet, med särskild hänsyn till situationen för små och

medelstora företag, eller om de negativa miljö- **eller** hälsomässiga **eller socioekonomiska** konsekvenserna av ersättningen med andra ämnen troligen överväger de fördelar för hälsa, miljö **och socioekonomiska faktorer** som en sådan ersättning kan medföra **eller om ersättningarnas tillgänglighet och tillförlitlighet inte är säkerställda**. Ersättning av farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter bör också genomföras på ett sätt som är förenligt med hälsan och säkerheten hos de som använder elektriska och elektroniska produkter. För utsläppande på marknaden av medicintekniska produkter krävs ett förfarande för bedömning av överensstämmelse enligt direktiv 93/42/EG och 98/79/EG, vilket kan kräva att ett anmält organ som företräder behöriga myndigheter i medlemsstaterna kontaktas. Om ett sådant anmält organ intygar att den eventuella ersättningen inte uppvisar tillräcklig säkerhet vid avsedd användning i medicintekniska produkter eller medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik, kommer detta att anses som en tydlig negativ följd avseende socioekonomiska faktorer, hälsa och konsumentssäkerhet. Det bör vara möjligt att ansöka om undantag för utrustning som börjar omfattas av detta direktiv från och med den dag det träder i kraft, även när detta är före den tidpunkt då utrustningen börjar omfattas av direktivet.

medelstora företag, eller om de negativa miljö- **och** hälsomässiga konsekvenserna av ersättningen med andra ämnen troligen överväger de fördelar för hälsa **och** miljö som en sådan ersättning kan medföra. Ersättning av farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter bör också genomföras på ett sätt som är förenligt med hälsan och säkerheten hos de som använder elektriska och elektroniska produkter. **Socioekonomiska överväganden bör beaktas när man fattar beslut om varaktigheten av ett undantag. Det bör vara möjligt att bevilja en extra frist efter det att ett undantag upphört att gälla, för att möjliggöra lagstadgad certifiering eller för att leveranserna av säkrare ersättningsprodukter ska skalas upp till vad som behövs.** För utsläppande på marknaden av medicintekniska produkter krävs ett förfarande för bedömning av överensstämmelse enligt direktiv 93/42/EG och 98/79/EG, vilket kan kräva att ett anmält organ som företräder behöriga myndigheter i medlemsstaterna kontaktas. Om ett sådant anmält organ intygar att den eventuella ersättningen inte uppvisar tillräcklig säkerhet vid avsedd användning i medicintekniska produkter eller medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik, kommer detta att anses som en tydlig negativ följd avseende socioekonomiska faktorer, hälsa och konsumentssäkerhet. Det bör vara möjligt att ansöka om undantag för utrustning som börjar omfattas av detta direktiv från och med den dag det träder i kraft, även när detta är före den tidpunkt då utrustningen börjar omfattas av direktivet.

Or. en

Motivering

Övergången till säkrare alternativ kan kräva investeringar i början. Men när alternativen väl etablerat sig och produktionen av dem skalats upp minskar kostnaderna snabbt och fördelarna består. Socioekonomiska överväganden bör därför endast beaktas när man fattar beslut om varaktigheten av ett undantag. Om det råder otillräcklig tillgång på

ersättningsprodukter bör detta inte få bli ett kriterium för att bevilja/inte bevilja ett undantag, men det bör få effekt på tidsfristen innan ett förbud genomförs till fullo. Det finns ingen anledning att införa "tillförlitlighet" som ett separat kriterium, eftersom detta redan ingår i säkerhetsbedömningen.

Ändringsförslag 11

Förslag till direktiv Skäl 14

Kommissionens förslag

(14) Undantag från förbudet i fråga om vissa särskilda material och komponenter bör vara begränsade, så att farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter gradvis kan fasas ut när det blir möjligt att undvika ämnena i dessa användningar.

Ändringsförslag

(14) Undantag från förbudet i fråga om vissa särskilda material och komponenter bör vara begränsade **i omfattning och tid**, så att farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter gradvis kan fasas ut när det blir möjligt att undvika ämnena i dessa användningar.

Or. en

Motivering

Detta ska återspegla artikel 5.2 i kommissionens förslag som begränsar giltigheten på ett undantag till högst fyra år i taget.

Ändringsförslag 12

Förslag till direktiv Skäl 20

Kommissionens förslag

(20) Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att anpassa **bilagorna II, III, IV, V och VI** efter den vetenskapliga och tekniska utvecklingen och att anta andra nödvändiga genomförandeåtgärder. Eftersom de bestämmelserna har allmän räckvidd och är avsedda att ändra icke väsentliga delar av direktiv 2002/95/EG, bör de antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.

Ändringsförslag

(20) Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att anpassa **bilagorna V, VI och VIa** efter den vetenskapliga och tekniska utvecklingen och att anta andra nödvändiga genomförandeåtgärder. Eftersom de bestämmelserna har allmän räckvidd och är avsedda att ändra icke väsentliga delar av direktiv 2002/95/EG, bör de antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.

Or. en

(Kopplat till ändringsförslagen till artiklarna 2.1 och 4.6 och till bilagorna I och VIa, vilka utvidgar räckvidden till en allmän räckvidd (med avseende på bilaga II).

Kopplat till ändringsförslagen till artikel 4 och artikel 6a med avseende på bilaga IV).

Motivering

Kommissionen bör endast ha behörighet att fatta beslut om undantag genom kommittéförfarandena (bilagorna V, VI och VIa). Det föreslås att bilaga II ("Bindande förteckning över produkter som omfattas av de kategorier som anges i bilaga I") ska utgå helt, så den måste också utgå här. Bilagorna III och IV bör endast kunna ändras genom medbeslutandeförfarandet.

Ändringsförslag 13

Förslag till direktiv Artikel 1

Kommissionens förslag

Detta direktiv innehåller bestämmelser om begränsning av användningen av farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter i syfte att bidra till skyddet för människors hälsa och till miljövänlig återvinning och bortskaffande av avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter.

Ändringsförslag

Detta direktiv innehåller bestämmelser om begränsning av användningen av farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter i syfte att bidra till skyddet för människors hälsa, **miljön** och till miljövänlig återvinning och bortskaffande av avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter.

Or. en

Motivering

Syftet bör återspegla innehållet i skälen. I skäl 4 anges att: "Även om WEEE samlades in separat och genomgick återvinningsförfaranden så skulle det kvicksilver, kadmium, bly, krom VI, PBB och PBDE som ingår i sådana produkter förmodligen ändå komma att utgöra ett hot mot hälsa och miljö." I skäl 5 anges sen att "den avsevärda minskning av hälso- och miljöriskerna från dessa ämnen som krävs /.../ effektivast uppnås om de berörda ämnena ersätts med ofarliga eller mindre farliga alternativ". Utfasning av farliga ämnen bidrar alltså till miljöskydd i sig, inte bara via miljövänlig återvinning och bortskaffande.

Ändringsförslag 14

Förslag till direktiv Artikel 2 - punkt 1

Kommissionens förslag

1. Detta direktiv ska tillämpas på elektriska och elektroniska produkter som omfattas av kategorierna i bilaga I **enligt bilaga II**.

Ändringsförslag

1. Detta direktiv ska tillämpas på elektriska och elektroniska produkter, **inbegripet kablar, konsumtionsvaror och tillbehör** som omfattas av kategorierna i bilaga I.

Or. en

(Kopplat till ändringsförslagen till artiklarna 4.6 och 5.1 a och till bilagorna I och VIa, vilka utvidgar räckvidden till en allmän räckvidd)

Motivering

RoHS bör gälla för all EEE-produkter och inte bara för vissa kategorier, och omfatta kablar, konsumtionsvaror och tillbehör. Bilaga II är inte tydlig: det anges en "Bindande förteckning över produkter", men förteckningen är inte ändå inte uttömmande, utan ger bara vissa exempel: "hushållsapparater, inklusive". Detta löser inte problemet med olika tolkningar av kategorierna. Bilaga II bör strykas och i stället bör den allmänna definitionen på EEE-produkter gälla. Kategorierna i bilaga I bör behållas, och kompletteras med en kategori som fångar upp resten, så att frågan om olika begränsningar och tidsfrister för olika kategorier av EEE löses.

Ändringsförslag 15

Förslag till direktiv Artikel 2 - punkt 1a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

1a. Punkt 1 ska inte tillämpas på elektriska och elektroniska produkter som omfattas av kategori 11 i bilaga I före den 1 juli 2014.

Or. en

Motivering

Utvidgningen av RoHS tillämpningsområde utöver de nuvarande 10 kategorierna kräver en övergångsperiod så att tillverkarna kan ansöka om undantag.

Ändringsförslag 16

Förslag till direktiv Artikel 2 - punkt 3 - led b

Kommissionens förslag

(b) produkter som är särskilt utformade som en del av en annan produkttyp som inte omfattas av direktivets tillämpningsområde och som kan fylla sin funktion endast om de är en del av dessa produkter,

Ändringsförslag

(b) den del av fasta anläggningar eller transportutrustning som inte är elektriska eller elektroniska produkter,

Or. en

Motivering

Det nuvarande RoHS innehåller inget sådant undantag från tillämpningsområdet i den normativa delen. Det är svårt att inse varför en bilradio skulle undantas från räckvidden av RoHS, medan normala radioapparater ingår. För att i detta fall undvika att hela bilen omfattas av RoHS bör det förtydligas att de delar som inte är elektriska eller elektroniska inte omfattas av det.

Ändringsförslag 17

Förslag till direktiv Artikel 2 - punkt 3 - led c

Kommissionens förslag

(c) produkter som inte är avsedda att släppas ut på marknaden som en separat funktionell eller kommersiell enhet.

Ändringsförslag

utgår

Or. en

Motivering

Det nuvarande RoHS innehåller inget sådant undantag från tillämpningsområdet. RoHS omfattar endas EEE-produkter som släppts ut på marknaden (artikel 4.1). Om man skulle lägga till ett sådant undantag skulle man skapa otydlighet med avseende på tillämpningsområdet för RoHS.

Ändringsförslag 18

Förslag till direktiv Artikel 3 - led b

Kommissionens förslag

(b) tillverkare: varje fysisk eller juridisk person som tillverkar **en *EEE-produkt*** eller som låter konstruera eller tillverka **en *EEE-produkt*** i eget namn eller under eget varumärke,

Ändringsförslag

(b) tillverkare: varje fysisk eller juridisk person som tillverkar ***EEE-produkter*** eller som låter konstruera eller tillverka ***EEE-produkter, och marknadsför dem*** i eget namn eller under eget varumärke,

Or. en

Motivering

Förtydligande av definitionen på tillverkare i överensstämmelse med diskussionerna i rådet.

Ändringsförslag 19

Förslag till direktiv Artikel 3 - led da (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(da) ekonomisk aktör: tillverkaren, importören, tillverkarens representant och distributören,

Or. en

Motivering

Begreppet "ekonomisk aktör" används på ett flertal ställen i direktivtexten. Samma definition som i beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter bör tillämpas.

Ändringsförslag 20

Förslag till direktiv Artikel 3 - led ga (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(ga) teknisk specifikation: ett dokument där det fastställs vilka tekniska krav som ska uppfyllas av en produkt, process eller

tjänst,

Or. en

Motivering

Begreppet "teknisk specifikation" används på ett flertal ställen i direktivtexten. Samma definition som i beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter bör tillämpas.

Ändringsförslag 21

**Förslag till direktiv
Artikel 3 - led ka (nytt)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(ka) återkallelse: varje åtgärd för att dra tillbaka en produkt som redan tillhandahålls slutanvändaren,

Or. en

Motivering

Begreppet "återkallelse" används på ett flertal ställen i direktivtexten. Samma definition som i beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter bör tillämpas.

Ändringsförslag 22

**Förslag till direktiv
Artikel 3 - led kb (nytt)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(kb) tillbakadragande: varje åtgärd för att förhindra att en produkt i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden,

Or. en

Motivering

Begreppet "tillbakadragande" används på ett flertal ställen i direktivtexten. Samma definition som i beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter bör tillämpas.

Ändringsförslag 23

Förslag till direktiv Artikel 3 - led 1

Kommissionens förslag

(1) homogent material: material **med** genomgående **konstant sammansättning** som inte mekaniskt kan åtskiljas i enskilda material, **vilket innebär att materialen i princip inte kan separeras genom mekaniska åtgärder såsom isärskrivning, kapning, krossning och slipning,**

Ändringsförslag

(1) homogent material: **endera**

- material **som** genomgående **består av endast ett material,**
- **en kombination av flera material** som inte mekaniskt kan åtskiljas i enskilda material, **förutom ytbeläggningar; eller**
- **ytbeläggning.**

Or. en

(Kopplat till ändringsförslaget till artikel 3.1a (ny))

Motivering

Man måste skilja mellan material som genomgående består av endast ett material och material som består av flera material som inte kan åtskiljas mekaniskt. Ytbeläggningar bör anses vara ett homogent material i sig självt.

Ändringsförslag 24

Förslag till direktiv Artikel 3 - led 1a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(1a) mekaniskt åtskilja: separation av material som består av flera komponenter genom mekaniska åtgärder såsom isärskrivning, kapning, krossning, malning och slipning,

Or. en

(Kopplat till ändringsförslaget till artikel 3.1.)

Motivering

Man bör ge en separat definition på ”mekaniskt åtskilja”.

Ändringsförslag 25

**Förslag till direktiv
Artikel 3 - led p**

Kommissionens förslag

(p) övervaknings- och kontrollinstrument:
övervaknings- och kontrollinstrument som
utförmats uteslutande för industriell **eller**
professionell användning.

Ändringsförslag

(p) övervaknings- och kontrollinstrument:
övervaknings- och kontrollinstrument som
utförmats uteslutande för industriell
användning.

Or. en

Motivering

Gemenskapsrätten skiljer vanligtvis mellan användning av allmänheten samt professionell och industriell användning. Skillnaden mellan allmänheten och professionella skiljer sig åt från medlemsstat till medlemsstat. Skillnaden blir desto oklarare som personer i allmänheten kan ha tillgång till produkter avsedda för professionella, medan professionella kan använda produkter som finns allmänt tillgängliga för allmänheten. För att undvika ytterligare sammanblandningar bör definitionen av övervaknings- och kontrollinstrument begränsas till enbart ”industriell användning”.

Ändringsförslag 26

**Förslag till direktiv
Artikel 3 - led pa (nytt)**

Kommissionens förslag

(pa) konsumtionsvara: varje enhet som används med EEE-produkter, där EEE-produkten inte kan fungera såsom avsett utan konsumtionsvaran,

Ändringsförslag

Or. en

Motivering

I RoHS fastställs bestämmelser som ska bidra till att skydda människors hälsa. Konsumtionsvaror som innehåller farliga ämnen kan vara farliga för människors hälsa vid användning av EEE-produkter eller äventyra miljövänlig återvinning och bortskaffande av

WEEE. Konsumtionsvaror är exempelvis kassetband, cd-skivor, dvd-skivor, tonerpatroner eller lampor (exempelvis i kylskåp). Begränsningarna enligt RoHS bör också gälla för konsumtionsvaror. Det bör därför ingå en definition.

Ändringsförslag 27

Förslag till direktiv Artikel 3 - led pb (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(pb) tillhör: varje enhet som används med EEE-produkten som inte kan fungera utan EEE-produkten,

Or. en

Motivering

RoHS bör också omfatta tillbehör. Det bör därför ingå en definition.

Ändringsförslag 28

Förslag till direktiv Artikel 4 - punkt 1

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

1. Medlemsstaterna ska se till att EEE-produkter inklusive reservdelar för reparation eller återanvändning som släpps ut på marknaden inte innehåller de ämnen som förtecknas i bilaga IV.

1. Medlemsstaterna ska se till att EEE-produkter inklusive reservdelar för reparation eller återanvändning, **aktualisering av funktioner eller förbättrad kapacitet**, som släpps ut på marknaden inte innehåller de ämnen som förtecknas i **del A** i bilaga IV.

Or. en

Motivering

Detta direktiv bör också omfatta delar för aktualisering av funktioner eller förbättrad kapacitet. Det behövs en underrubrik i bilaga IV för att göra det möjligt med en tidsfrist i framtiden för nya begränsningar.

Ändringsförslag 29

Förslag till direktiv Artikel 4 - punkt 1a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

***1a. Medlemsstaterna ska se till att
EEE-produkter inklusive reservdelar för
reparation eller återanvändning,
aktualisering av funktioner eller
förbättrad kapacitet, som släpps ut på
marknaden inte innehåller de ämnen som
förtecknas i del B i bilaga IV.***

Or. en

Motivering

Det behövs en underrubrik i bilaga IV för att göra det möjligt med en tidsfrist i framtiden för nya begränsningar.

Ändringsförslag 30

Förslag till direktiv Artikel 4 - punkt 4 - inledningen

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

4. Punkt 1 ska inte tillämpas på reservdelar för reparation eller återanvändning av följande:

4. Punkt 1 ska inte tillämpas på reservdelar för reparation eller återanvändning, ***aktualisering av funktioner eller förbättrad kapacitet*** av följande:

Or. en

(Kopplat till ändringsförslaget till artikel 4.1)

Motivering

Om den allmänna räckvidden ska utvidgas till att gälla för delar för aktualisering av funktioner eller förbättrad kapacitet måste detta återges i motsvarande undantag.

Ändringsförslag 31

Förslag till direktiv Artikel 4 - punkt 5a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

5a. Punkt 1a ska, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 6, tillämpas på elektriska och elektroniska produkter som omfattas av kategorierna 1–7 och 10 i bilaga I och som släpps ut på marknaden från och med den [...*].

*** 42 månader efter det att detta direktiv har trätt i kraft.**

Or. en

Motivering

De nya begränsningarna av halogenerade ämnen och material bör inledningsvis endast gälla vissa kategorier av EEE-produkter och med en lämplig övergångsfrist. Analogt med RoHS 1.0 bör de nya begränsningarna omfatta kategorierna 1-7 och 10 inom 3,5 år efter ikraftträdandet. De företag som säljer EEE-produkter i kategorierna 3 och 4 arbetar för att kunna upphöra med användning av de aktuella halogenerade ämnena senast 2012. Det bör alltså vara möjligt för tillverkare av andra EEE-produkter att uppnå en liknande utfasning till 2014, samtidigt som de ges tid att ansöka om undantag i enlighet med artikel 5.

Ändringsförslag 32

Förslag till direktiv Artikel 4 - punkt 5b (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

5b. Punkt 1 ska inte tillämpas på reservdelar för reparation eller återanvändning, aktualisering av funktioner eller förbättrad kapacitet av följande:

a) EEE-produkter som släppts ut på marknaden före den [...*],

b) EEE-produkter som omfattas av ett undantag och släpptes ut på marknaden

innan det undantaget upphörde att gälla.

** 42 månader efter det att detta direktiv har trätt i kraft.*

Or. en

Motivering

Undantaget för reservdelar för EEE-produkter som släppts ut på marknaden innan de nya begränsningarna tillämpades, eller för EEE-produkter som omfattas av ett undantag och som släppts ut på marknaden innan detta undantag upphört att gälla, bör gälla på samma sätt för de nya begränsningarna.

Ändringsförslag 33

**Förslag till direktiv
Artikel 4 - punkt 6**

Kommissionens förslag

6. Punkt 1 ska inte tillämpas på de användningar som förtecknas i **bilaga V och VI**.

Ändringsförslag

6. Punkt 1 ska inte tillämpas på de användningar som förtecknas i **bilaga V, VI och VIa**.

Or. en

(Kopplat till ändringsförslagen till artikel 2.1 och till bilagorna I och VIa, vilka utvidgar räckvidden till en allmän räckvidd)

Motivering

Införandet av en allmän räckvidd kräver en separat bilaga så att användningar som är undantagna från förbudet i artikel 4.1 blir möjliga för EEE-produkter som för närvarande inte omfattas av räckvidden för RoHS, eftersom de inte omfattas av någon av de tio första kategorierna.

Ändringsförslag 34

**Förslag till direktiv
Artikel 4 - punkt 7**

Kommissionens förslag

7. Om det föreligger en oacceptabel hälso-

Ändringsförslag

utgår

eller miljörisk i samband med användningen av ämnen, särskilt de ämnen som avses i bilaga III, och som behöver åtgärdas på gemenskapsnivå, ska förteckningen över förbjudna ämnen i bilaga IV ses över med hjälp av en metod som grundas på förfarandet i artiklarna 69 till 72 i förordning (EG) nr 1907/2006. Sådana åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 18.2.

Or. en

(Kopplat till det ändringsförslag som återinför artikel 6 i RoHS i ändrad form)

Motivering

RoHS är ett direktiv som bara behandlar en fråga – att begränsa farliga ämnen i EEE-produkter. Det är oacceptabelt att delegera beslutsbehörighet om själva kärnfrågan i RoHS till kommittéförfaranden, och ännu mindre ett kommittéförfarande som ännu inte definierats. Detta gäller desto mer som lagstiftaren tydligt gav kommissionen i uppdrag att lägga fram sådana förslag genom medbeslutandeförfarandet (artikel 6). Om man gjorde så skulle det innebära att inga nya begränsningar införs nu, vilket står i strid med rekommendationerna i kommissionens undersökning. För att behålla drivkraften i RoHS måste nya begränsningar antas nu och inte senareläggas till en okänd tidpunkt i framtiden.

Ändringsförslag 35

Förslag till direktiv Artikel 5 - punkt 1 - inledningen

Kommissionens förslag

1. Kommissionen ska anta följande åtgärder i syfte att anpassa **bilagorna** till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen:

Ändringsförslag

1. Kommissionen ska anta följande åtgärder i syfte att anpassa **bilagorna V, VI och VIa** till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen:

Or. en

Motivering

Kommissionen bör endast ges befogenhet att anpassa undantagen efter den vetenskapliga och tekniska utvecklingen genom kommittéförfaranden.

Ändringsförslag 36

Förslag till direktiv Artikel 5 - punkt 1 - led a

Kommissionens förslag
**(a) Alla nödvändiga ändringar för
bilaga II**

Ändringsförslag
utgår

Or. en

(Kopplat till ändringsförslagen till artiklarna 2.1 och 4.6 och till bilagorna I och VIa, vilka utvidgar räckvidden till en allmän räckvidd)

Motivering

Om bilaga II utgår behövs den inte ändras genom kommittéförfaranden.

Ändringsförslag 37

Förslag till direktiv Artikel 5 - punkt 1 - led b

Kommissionens förslag
**(b) Inkludera EEE-produkter i bilagorna V
och VI när något av följande villkor är
uppfyllt:**

Ändringsförslag
**(b) Inkludera material och komponenter i
EEE-produkter för särskilda
användningar i bilagorna V, VI och VIa
när något av följande villkor är uppfyllt:**

Or. en

Motivering

Omfattningen av undantagen bör vara så noggrann som möjligt. Införandet av en allmän räckvidd kräver en separat bilaga så att användningar som är undantagna från förbudet i artikel 4.1 blir möjliga för EEE-produkter som för närvarande inte omfattas av räckvidden för RoHS, eftersom de inte omfattas av någon av de tio första kategorierna.

Ändringsförslag 38

Förslag till direktiv

Artikel 5 - punkt 1 - led b - strecksats 2

Kommissionens förslag

– **Ersättningsprodukternas tillgång och tillförlitlighet är inte säkrad,**

Ändringsförslag

utgår

Or. en

Motivering

Om det råder otillräcklig tillgång på ersättningsprodukter bör detta inte få bli ett kriterium för att bevilja/inte bevilja ett undantag. Eftersom det går att förnya undantag investerar företag som erbjuder ersättningsprodukter eventuellt inte i uppskalning av tillverkningen eftersom marknadssituationen inte är tydlig. Otillräcklig tillgång på ersättningsprodukter bör leda till övergångsperioder mellan utgången av ett undantag och det faktiska slutet på undantaget för att medge tid för den uppskalning av produktionen som behövs. Det finns ingen anledning att införa "tillförlitlighet" som ett separat kriterium, eftersom detta redan ingår i säkerhetskänslan i tredje strecksatsen.

Ändringsförslag 39

Förslag till direktiv

Artikel 5 - punkt 1 - led b - strecksats 3

Kommissionens förslag

– de negativa miljö- eller hälsokonsekvenser eller konsekvenser för konsumentssäkerhet **eller socioekonomiska faktorer** som orsakas av ersättningen med andra ämnen sannolikt kommer att vara större än de fördelar för miljö, hälsa, konsumentssäkerhet **eller socioekonomiska faktorer** som en sådan ersättning kan medföra,

Ändringsförslag

– de negativa miljö- eller hälsokonsekvenser eller konsekvenser för konsumentssäkerhet som orsakas av ersättningen med andra ämnen sannolikt kommer att vara större än de fördelar för miljö, hälsa **och** konsumentssäkerhet som en sådan ersättning kan medföra, **utgående från en livscykelbedömning, när så är relevant,**

Or. en

Motivering

Det är en etablerad EG-strategi att fasa ut tungmetaller varhelst det är möjligt och att acceptera de kostnader och ansträngningar som det medför. Om man skulle införa socioekonomiska aspekter som en möjlig motivering för undantag skulle det innebära slutet

för denna strategi. Dessutom är sådana aspekter mycket svåra att undersöka, och ännu svårare att bekräfta. Övergången till säkrare alternativ kräver investeringar, liksom all innovation. Men när alternativen väl etablerat sig och produktionen skalats upp minskar kostnaderna snabbt och fördelarna består. Socioekonomiska överväganden bör endast beaktas när man fattar beslut om varaktigheten av ett undantag.

Ändringsförslag 40

Förslag till direktiv Artikel 5 - punkt 1 – stycke 2

Kommissionens förslag

Sådana åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 18.2.

Ändringsförslag

Sådana åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv, ska antas **var för sig och** i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 18.2.

Or. en

Motivering

För närvarande lägger kommissionen fram olika förslag till undantag i ett paket. Paketet diskuteras i sin helhet genom kommittéförfaranden. På så vis blir beslut om undantag – som till sitt innehåll är fullständigt oberoende av varandra – kopplade till varandra och därmed riskerar man att de blir politiska eller att de omfattas av falska kompromisser. Beslut om undantag – och strykning av undantag – bör fattas utgående från deras egna förtjänster och inte kopplas till andra undantag.

Ändringsförslag 41

Förslag till direktiv Artikel 5 - punkt 1 - stycke 2a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Utan att hindrar att material och komponenter förs in i bilagorna V, VI och VIa, ska de ekonomiska aktörerna vidta alla åtgärder som behövs för att se till att exponeringen av konsumenter, arbetstagare och miljön för de ämnen som är förtecknade i bilaga IV i material och komponenter i EEE-produkter minskas till den lägsta nivå som är tekniskt och

praktiskt möjlig.

Or. en

Motivering

Man måste tydligt ange att ett undantag från förbudet i artikel 4 inte frikänner de ekonomiska aktörerna från skyldigheten att minska exponering för dessa ämnen under hela livscykeln. Samma skyldighet gäller också för ämnen som inger mycket stora betänkligheter som godkändes enligt Reach (artikel 60.10).

Ändringsförslag 42

Förslag till direktiv Artikel 5 - punkt 2

Kommissionens förslag

2. Åtgärder som antagits i enlighet med punkt 1 b ska ha en **längsta** giltighetstid på fyra år som kan förnyas. Kommissionen ska besluta **i god tid** om ansökningar om förnyelse som lämnas in senast 18 månader innan undantaget upphör att gälla.

Ändringsförslag

2. Åtgärder som antagits i enlighet med punkt 1 b ska ha en giltighetstid på **högst** fyra år, **vilket ska avgöras från fall till fall**, som kan förnyas. **Kommissionen ska beakta de socioekonomiska effekterna av begränsningen när den fattar beslut om varaktigheten av ett undantag.**

Kommissionen ska besluta **senast 6 månader innan undantaget upphör att gälla** om ansökningar om förnyelse som lämnas in senast 18 månader innan undantaget upphör att gälla. **Om kommissionen anser att det behövs mer tid än tiden fram till det att undantaget upphör att gälla för förfarandena för lagstadgad certifiering eller för att garantera tillräcklig tillgång på ersättningsprodukter, ska den bevilja en extra frist efter det att undantaget upphört att gälla. Varaktigheten på den extra fristen ska avgöras från fall till fall och ska inte överstiga 18 månader efter det att undantaget upphört att gälla.**

De åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 18.2.

Motivering

De ekonomiska aktörerna kräver rättssäkerhet när det gäller förlängning eller inte av ett undantag. Kommissionen bör därför ha ett sista datum för sina beslut. För att möjliggöra en riktig anpassning efter det att undantaget upphört att gälla (exempelvis för certifieringsförfaranden, tillräcklig tillgång på ersättningsprodukter) bör en extra frist på upp till 18 månader kunna beviljas. Detta innebär en övergångsperiod på upp till 24 månader, vilket skulle ge de ekonomiska aktörerna tillräckligt med tid för anpassning, enligt vad de själva anser. Socioekonomiska överväganden ska beaktas när man fattar beslut om varaktigheten av ett undantag.

Ändringsförslag 43

Förslag till direktiv Artikel 5 - punkt 3

Kommissionens förslag

3. Innan **bilagorna** ändras ska kommissionen bland annat samråda med **tillverkare av elektriska och elektroniska produkter**, materialåtervinningsföretag, behandlingsaktörer, miljöorganisationer samt fackliga organisationer och konsumentorganisationer.

Ändringsförslag

3. Innan **bilagorna V, VI och VIa** ändras ska kommissionen bland annat samråda med **ekonomiska aktörer**, materialåtervinningsföretag, behandlingsaktörer, miljöorganisationer samt fackliga organisationer och konsumentorganisationer. **De synpunkter som kommissionen erhåller i samband med detta samråd ska offentliggöras och framföras till den kommitté som avses i artikel 18.1.=Kommissionen ska redogöra för den erhållna informationen och göra den tillgänglig för allmänheten.**

Motivering

De bilagor kommissionen kan ändra genom kommittéförfaranden bör anges. Begreppet ekonomisk aktör bör användas i överensstämmelse med ändringen av definitionerna. Den sista delen återinför bestämmelserna i RoHS 1.0 i modifierad form och kodifierar nuvarande praxis med offentliga samråd mellan intressenterna.

Ändringsförslag 44

Förslag till direktiv Artikel 5 - punkt 4

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

4. Under förutsättning att material eller komponenter omfattas av bilagorna V och VI till detta direktiv, baserat på artikel 5.1 b i detta direktiv, ska även dessa användningar anses som undantagna från kraven på tillstånd i artikel 58.2 i förordning (EG) nr 1907/2006.

utgår

Or. en

Motivering

Reach och RoHS tillämpar olika metoder för att begränsa kemikalier. De bör komplettera varandra. Av denna anledning bör material eller komponenter som ingår i bilagorna V och VI (samt VIa) inte undantas från kraven på godkännande enligt Reach.

Ändringsförslag 45

Förslag till direktiv Artikel 6 - punkt 1 - inledningen

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Kommissionen *ska* anta tillämpningsföreskrifter för följande:

Senast den [...*] ska kommissionen anta tillämpningsföreskrifter för följande:

*** 18 månader efter det att detta direktiv har trätt i kraft.**

Or. en

Motivering

För att garantera rättssäkerheten för de ekonomiska aktörerna bör de aktuella tillämpningsföreskrifterna antas senast från då de nya bestämmelserna gäller.

Ändringsförslag 46

Förslag till direktiv Artikel 6 - strecksats 1

Kommissionens förslag

– Ansökningar om undantag, inklusive ett format för och typer av information som ska tillhandahållas när ansökningarna lämnas in, inklusive analys av alternativen och, om lämpliga alternativ är tillgängliga, ersättningsplaner enligt förordning (EG) 1907/2006.

Ändringsförslag

– Ansökningar om undantag, inklusive ett format för och typer av **kontrollerbar** information som ska tillhandahållas **samt omfattande vägledning** när ansökningarna lämnas in, inklusive analys av alternativen **utgående från livscykeln** och, om lämpliga alternativ är tillgängliga, ersättningsplaner enligt förordning (EG) 1907/2006, **inbegripet de övergångsperioder som behövs för lagstadgad certifiering och tillräcklig tillgång på lämpliga alternativ.**

Or. en

Motivering

Bevisbördan ligger på de sökande när de begär ett undantag. De ingående bestämmelser som kommissionen ska anta måste innehålla begäranden om dokumentation och information, som gäller lika för alla och går att bedöma och kontrollera. De sökande bör få omfattande vägledning. I enlighet med införandet av en möjlighet till extra frist efter det att ett undantag upphört att gälla för att medge tillräckligt med tid för certifieringsförfaranden och anpassning av tillgången på ersättningsprodukter, bör den aktuella informationen tillhandahållas samtidigt som ansökan om undantag.

Ändringsförslag 47

Förslag till direktiv Artikel 6 - strecksats 2

Kommissionens förslag

– Efterlevnaden av maximikoncentrationen i artikel 4.2.

Ändringsförslag

– Efterlevnaden av maximikoncentrationen i artikel 4.2, **bland annat genom att definiera en minimivolym och särskilda bestämmelser för ytbeläggningar. Kontrollförfarandena för att förbjuda klorerade och bromerade ämnen ska grunda sig på gällande internationella industriella standarder för brom- och/eller klorhalt.**

Motivering

Införandet av en minimivolym skulle vara till hjälp vid kontroll av efterlevnaden av maximikoncentrationen. Det måste finnas särskilda bestämmelser för hur begränsningarna för ytbeläggningar ska genomföras, eftersom den behandlade ytan kan vara en bättre anhaltspunkt än volymen. Tester av efterlevnaden av EEE-produkter med låga halter av halogener skulle vara lättare och billigare om en första kontroll gjordes som grundar sig på halten av brom/klor, snarare än på halten av vissa halogenerade föreningar. Det finns redan ett flertal internationella standarder som tillämpar detta tillvägagångssätt (exempelvis IPC-4101 för PCB-laminat och IEC 61249 för mönsterkort).

Ändringsförslag 48**Förslag till direktiv
Artikel 6a (ny)***Kommissionens förslag**Ändringsförslag**Artikel 6a**Översyn*

Senast den [...] ska kommissionen se över bestämmelserna i detta direktiv, för att vid behov ta hänsyn till nya vetenskapliga rön.

Kommissionen ska till denna tidpunkt särskilt lägga fram förslag om att sådan utrustning som omfattas av kategorierna 8, 9 och 11 ska omfattas av artikel 4.1a.

Kommissionen ska också undersöka, till denna tidpunkt, och vart fjärde år därefter, behovet av att utöka förteckningen över ämnen eller grupper av ämnen i bilaga IV, särskilt med avseende på de ämnen som är förtecknade i bilaga III, utgående från vetenskapliga rön och med beaktande av försiktighetsprincipen.

Vid översynen ska särskild vikt läggas vid följande miljö- och hälsokonsekvenser av dessa ämnen och material:

– Genomförbarhet och lönsamhet av

återanvändning och materialåtervinning,

– Den sammanlagda exponeringen av arbetstagare som deltar i insamling, återanvändning, materialåtervinning och behandling.

– Potentialen för att dessa ämnen och material eller deras farliga omvandlingsprodukter eller sekundära avfall släpps ut till miljön under återvinning eller bortskaffande, inbegripet under hantering som inte uppfyller normerna i EU och i tredjeländer, särskilt värmebehandling.

Kommissionen ska till detta datum undersöka möjligheten att ersätta sådana ämnen och material med säkrare ersättningsprodukter och lägga fram förslag för Europaparlamentet och rådet, och vart fjärde år därefter, för att vid behov utöka tillämpningsområdet för bestämmelserna i bilaga IV.

** Fyra år efter det att detta direktiv har trätt i kraft.*

Or. en

Motivering

RoHS är ett direktiv som bara behandlar en fråga – att begränsa farliga ämnen i EEE-produkter. RoHS antogs genom medbeslutandeförfarandet. Framtida begränsningar bör fortsätta att antas genom medbeslutandeförfarandet. I direktivet bör tydliga kriterier för kommande översyner fastställas. Dessa bör omfatta ekonomiska konsekvenser av återanvändning och materialåtervinning, exponering av arbetstagare och utsläpp till miljön, inbegripet utsläpp av omvandlingsprodukter (exempelvis dioxiner) eller bildning av sekundärt avfall (exempelvis farligt avfall som bildats genom förbränning). Översynerna bör göras vart fjärde år.

Ändringsförslag 49

Förslag till direktiv Artikel 6b (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Artikel 6b

Anpassning till Reach

I de fall det i enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 antas nya begränsningar eller godkännanden avvisas avseende farliga ämnen i EEE-produkter ska de berörda bilagorna i detta direktiv ändras i enlighet därmed.

De åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 18.2.

Or. en

Motivering

Man behöver inrätta en mekanism som medger att beslut enligt Reach, som föreskriver begränsning eller utfasning av användningen av ett ämne, kan föras över till RoHS.

Ändringsförslag 50

Förslag till direktiv Artikel 7 - inledningen (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska se till att följande görs:

(Detta ändringsförslag berör hela artikeln under behandling; styckena kommer att bli punkter och motsvarande anpassningar i den grammatiska strukturen måste göras.)

Or. en

(Detta gäller även artiklarna 8, 9 och 10)

Motivering

Detta är en rättelse av ett misstag vid formuleringen av kommissionens förslag. I ett direktiv kan man inte direkt fastställa skyldigheter för de ekonomiska aktörerna. I det kan endast fastställas att medlemsstaterna är skyldiga att se till att de ekonomiska aktörerna vidtar vissa åtgärder.

Ändringsförslag 51

Förslag till direktiv Artikel 7 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Tillverkarna ska utarbeta den erforderliga tekniska dokumentationen och utföra eller låta utföra den interna tillverkningskontrollen enligt modul A i bilaga II till beslut nr 768/2008/EG.

Om **bedömningen** har visat att EEE-produkten uppfyller de tillämpliga kraven ska tillverkarna upprätta en EG-försäkran om överensstämmelse och anbringa CE-märkningen.

Ändringsförslag

2. Tillverkarna ska utarbeta den erforderliga tekniska dokumentationen och utföra eller låta utföra den interna tillverkningskontrollen enligt modul A i bilaga II till beslut nr 768/2008/EG, **om det inte i särskild lagstiftning krävs teknisk dokumentation och interna tillverkningskontroller som är åtminstone så stränga som det förfarande som anges i den modulen.**

Om **dessa förfaranden** har visat att EEE-produkten uppfyller de tillämpliga kraven ska tillverkarna upprätta en EG-försäkran om överensstämmelse och anbringa CE-märkningen.

Or. en

Motivering

Om jämförbar lagstiftning redan gäller (exempelvis för medicintekniska produkter), och om denna innehåller åtminstone de delar som anges i bilaga VII, bör det vara godtagbart att EG-försäkran om överensstämmelse beviljas i enlighet med den lagstiftningen för att undvika dubbel byråkrati.

Ändringsförslag 52

Förslag till direktiv Artikel 7 – punkt 5

Kommissionens förslag

5. När det anses lämpligt med tanke på de risker som en EEE-produkt utgör ska tillverkarna, **för att skydda konsumenternas hälsa och säkerhet**, utföra slumpvis provning av saluförda EEE-produkter, granska och vid behov registerföra inkomna klagomål, produkter som inte överensstämmer med kraven och produktåterkallelser samt informera distributörerna om all sådan övervakning.

Ändringsförslag

5. När det anses lämpligt med tanke på de risker **för människors hälsa, miljön eller miljövänlig återvinning och bortskaffande** som en EEE-produkt utgör ska tillverkarna utföra slumpvis provning av saluförda EEE-produkter, granska och vid behov registerföra inkomna klagomål, produkter som inte överensstämmer med kraven och produktåterkallelser samt informera distributörerna om all sådan övervakning.

Or. en

Motivering

RoHS har antagits för att bekämpa de risker för människors hälsa och miljön, särskilt när produkterna är uttjänta, som orsakas av användning av vissa farliga ämnen eller material i EEE-produkter. Detta bör återges i ordalydelsen i denna artikel.

Ändringsförslag 53

Förslag till direktiv Artikel 7 – punkt 7

Kommissionens förslag

7. Tillverkarna ska ange namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och en kontaktadress på EEE-produkten eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller på ett dokument som följer med EEE-produkten. Den angivna adressen ska ange en enda kontaktpunkt där tillverkaren kan kontaktas.

Ändringsförslag

7. Tillverkarna ska ange namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och en kontaktadress på EEE-produkten eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller på ett dokument som följer med EEE-produkten. ***I de fall särskild tillämplig lagstiftning redan anger sådana krav ska kraven i den lagstiftningen gälla istället.*** Den angivna adressen ska ange en enda kontaktpunkt där tillverkaren kan kontaktas.

Or. en

Motivering

Om jämförbar lagstiftning redan gäller (exempelvis för medicintekniska produkter) bör bestämmelserna i den lagstiftningen gälla.

Ändringsförslag 54

Förslag till direktiv Artikel 7 - punkt 8

Kommissionens förslag

8. Tillverkare som anser eller har skäl att tro att en EEE-produkt som de har släppt ut på marknaden inte överensstämmer med **den tillämpliga harmoniserade gemenskapslagstiftningen** ska omedelbart vidta de korrigerande åtgärder som krävs för att få produkten att överensstämma med kraven eller om så är lämpligt dra tillbaka eller återkalla produkten. Om EEE-produkten utgör en risk ska tillverkarna dessutom omedelbart underrätta de behöriga nationella myndigheterna i de medlemsstater där de har tillhandahållit EEE-produkten, och lämna detaljerade uppgifter om i synnerhet den bristande överensstämmelsen och de korrigerande åtgärder som vidtagits.

Ändringsförslag

8. Tillverkare som anser eller har skäl att tro att en EEE-produkt som de har släppt ut på marknaden inte överensstämmer med **detta direktiv** ska omedelbart vidta de korrigerande åtgärder som krävs för att få produkten att överensstämma med kraven eller om så är lämpligt dra tillbaka eller återkalla produkten. Om EEE-produkten utgör en risk ska tillverkarna dessutom omedelbart underrätta de behöriga nationella myndigheterna i de medlemsstater där de har tillhandahållit EEE-produkten, och lämna detaljerade uppgifter om i synnerhet den bristande överensstämmelsen och de korrigerande åtgärder som vidtagits.

Or. en

Motivering

Referenspunkten för EG-försäkran om överensstämmelse bör vara detta direktiv, som innehåller aktuella hänvisningar till harmoniserad gemenskapslagstiftning och inte bara till den senare. Strykningen av "ska" är en följd av rättelsen av ett formuleringsmisstag kommissionen gjort (se ändringsförslag 50). I ett direktiv kan man inte direkt fastställa skyldigheter för de ekonomiska aktörerna. I det kan endast fastställas att medlemsstaterna är skyldiga att se till att de ekonomiska aktörerna vidtar vissa åtgärder.

Ändringsförslag 55

Förslag till direktiv Artikel 8 - punkt 1

Kommissionens förslag

1. Tillverkarna **får genom skriftlig fullmakt** utse en representant.

Skyldigheterna i enlighet med artikel 7.1 och upprättandet av teknisk dokumentation får inte delegeras till tillverkarens representant.

Ändringsförslag

1. Tillverkarna **har möjlighet att** utse en representant **genom skriftlig fullmakt**.

Skyldigheterna i enlighet med artikel 7.1 och upprättandet av teknisk dokumentation får inte delegeras till tillverkarens representant.

Or. en

Motivering

Ändrad ordalydelse till följd av den nya inledningen (se ändringsförslag 50).

Ändringsförslag 56

Förslag till direktiv Artikel 8 - punkt 2 - led a

Kommissionens förslag

(a) kunna uppvisa EG-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen för de nationella myndigheterna under en period på tio år,

Ändringsförslag

(a) kunna uppvisa EG-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen för de nationella myndigheterna under en period på tio år **efter det att EEE-produkten har släppts ut på marknaden av tillverkaren eller importören,**

Or. en

Motivering

Tidsperioden på tio år behöver en tydlig startpunkt.

Ändringsförslag 57

Förslag till direktiv Artikel 9 - punkt 3

Kommissionens förslag

3. Importörerna ska ange namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och en kontaktadress på EEE-produkten eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller på ett dokument som följer med EEE-produkter.

Ändringsförslag

3. Importörerna ska ange namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och en kontaktadress på EEE-produkten eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller på ett dokument som följer med EEE-produkten. ***I de fall särskild tillämplig lagstiftning redan anger sådana krav ska kraven i den lagstiftningen gälla istället.***

Or. en

Motivering

Om jämförbar lagstiftning redan gäller (exempelvis för medicintekniska produkter) bör bestämmelserna i den lagstiftningen gälla.

Ändringsförslag 58

Förslag till direktiv Artikel 9 – punkt 5

Kommissionens förslag

5. När det anses lämpligt med tanke på de risker som en EEE-produkt utgör ska importörerna ***för att skydda konsumenternas hälsa och säkerhet*** utföra slumpvis provning av saluförda EEE-produkter, granska och vid behov registerföra inkomna klagomål, EEE-produkter som inte överensstämmer med kraven och EEE-produktåterkallanden samt informera distributörerna om denna övervakning.

Ändringsförslag

5. När det anses lämpligt med tanke på de risker ***för människors hälsa, miljön eller miljövänlig återvinning och bortskaffande*** som en EEE-produkt utgör ska importörerna utföra slumpvis provning av saluförda EEE produkter, granska och vid behov registerföra inkomna klagomål, EEE-produkter som inte överensstämmer med kraven och EEE-produktåterkallanden samt informera distributörerna om denna övervakning.

Or. en

Motivering

RoHS har antagits för att bekämpa de risker för människors hälsa och miljön, särskilt när produkterna är uttjänta, som orsakas av användning av vissa farliga ämnen eller material i EEE-produkter. Detta bör återges i ordalydelsen i denna artikel.

Ändringsförslag 59

Förslag till direktiv Artikel 9 - punkt 7

Kommissionens förslag

7. Under en period på tio år *ska* importörerna *kunna uppvisa* EG-försäkran om överensstämmelse för myndigheterna för marknadsövervakning och se till att dessa myndigheter på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen.

Ändringsförslag

7. Under en period på tio år *efter det att EEE-produkten senast tillhandahållits på marknaden* ska importörerna kunna uppvisa EG-försäkran om överensstämmelse för myndigheterna för marknadsövervakning och se till att dessa myndigheter på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen.

Or. en

Motivering

Tidsperioden på tio år behöver en tydlig startpunkt.

Ändringsförslag 60

Förslag till direktiv Artikel 10 - punkt 2 - första stycket

Kommissionens förslag

2. Innan distributörerna tillhandahåller en EEE-produkt på marknaden *ska* de kontrollera att produkten är försedd med CE-märkning och åtföljs av erforderliga dokument på ett språk som lätt kan förstås av konsumenterna och andra slutanvändare i den medlemsstat där EEE-produkten tillhandahålls på marknaden samt att tillverkaren och importören har uppfyllt kraven i *artiklarna 7.5, 7.6 och 9.3*.

Ändringsförslag

2. Innan distributörerna tillhandahåller en EEE-produkt på marknaden ska de kontrollera att produkten är försedd med CE-märkning och åtföljs av erforderliga dokument på ett språk som lätt kan förstås av konsumenterna och andra slutanvändare i den medlemsstat där EEE-produkten tillhandahålls på marknaden samt att tillverkaren och importören har uppfyllt kraven i *artiklarna 7.6, 7.7 och 9.3*.

Motivering

Detta är en rättelse av ett misstag i kommissionens förslag.

Ändringsförslag 61**Förslag till direktiv
Artikel 11***Kommissionens förslag*

En importör eller distributör **ska** anses vara tillverkare enligt detta direktiv och **ska ha** samma skyldigheter som tillverkaren har enligt artikel 7 när han släpper ut en EEE-produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke eller ändrar en EEE-produkt som redan släppts ut på marknaden på ett sådant sätt att överensstämmelsen med de tillämpliga kraven kan påverkas.

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska se till att en importör eller distributör anses vara tillverkare enligt detta direktiv och **att denne har** samma skyldigheter som tillverkaren har enligt artikel 7 när han släpper ut en EEE-produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke eller ändrar en EEE-produkt som redan släppts ut på marknaden på ett sådant sätt att överensstämmelsen med de tillämpliga kraven kan påverkas.

Motivering

Detta är en rättelse av ett misstag vid formuleringen av kommissionens förslag (se ändringsförslag 50). I ett direktiv kan man inte direkt fastställa skyldigheter för de ekonomiska aktörerna. I det kan endast fastställas att medlemsstaterna är skyldiga att se till att de ekonomiska aktörerna vidtar vissa åtgärder.

Ändringsförslag 62**Förslag till direktiv
Artikel 12***Kommissionens förslag*

De ekonomiska aktörerna **ska** på begäran och under en period på tio år **identifiera** följande aktörer för marknadsövervakningsmyndigheterna:

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska se till att de ekonomiska aktörerna på begäran och under en period på tio år **identifierar** följande aktörer för marknadsövervakningsmyndigheterna:

Motivering

Detta är en rättelse av ett misstag vid formuleringen av kommissionens förslag (se ändringsförslag 50). I ett direktiv kan man inte direkt fastställa skyldigheter för de ekonomiska aktörerna. I det kan endast fastställas att medlemsstaterna är skyldiga att se till att de ekonomiska aktörerna vidtar vissa åtgärder.

Ändringsförslag 63

Förslag till direktiv Artikel 13 - punkt 2

Kommissionens förslag

2. EG-försäkran om överensstämmelse ska utformas i enlighet med mallen, innehålla de upplysningar som anges i bilaga VII och uppdateras.

Ändringsförslag

2. EG-försäkran om överensstämmelse ska utformas i enlighet med mallen, innehålla de upplysningar som anges i bilaga VII och uppdateras, **om inte särskild lagstiftning som kräver en EG-försäkran om överensstämmelse och som innehåller åtminstone de delar som anges i bilaga VII gäller. Den ska översättas till det eller de språk som krävs i den medlemsstat där EEE-produkten släpps ut eller tillhandahålls på marknaden av tillverkaren, importören eller distributören.**

Or. en

Motivering

Om jämförbar lagstiftning redan gäller (exempelvis för medicintekniska produkter), och om denna innehåller åtminstone de delar som anges i bilaga VII, bör det vara godtagbart att tillhandahålla EG-försäkran om överensstämmelse för att undvika dubbel byråkrati. EG-försäkran om överensstämmelse ska finnas tillgänglig på de respektive officiella språken i varje medlemsstat där EEE-produkten släpps ut eller tillhandahålls på marknaden.

Ändringsförslag 64

Förslag till direktiv Artikel 15 - punkt 3

Kommissionens förslag

3. **CE-märkningen ska åtföljas av det anmälda organets identifikationsnummer,**

Ändringsförslag

utgår

om organet medverkar i produktionskontrollen.

Det anmälda organets identifikationsnummer ska anbringas av organet självt eller, efter dess anvisningar, av tillverkaren eller dennes representant.

Or. en

Motivering

Detta är en rättelse av ett misstag i kommissionens förslag. Det finns inga anmälda organ för RoHS.

Ändringsförslag 65

Förslag till direktiv Artikel 16 – stycke 2

Kommissionens förslag

Elektriska och elektroniska produkter som har **genomgått** test **och** mätningar **enligt** harmoniserade standarder, vilkas referenser har publicerats i *Europeiska unionens officiella tidning*, ska förutsättas uppfylla alla relevanta krav i detta direktiv för vilka sådana standarder tillämpas.

Ändringsförslag

Material, komponenter och elektriska och elektroniska produkter som har **klarat** test **eller** mätningar enligt harmoniserade standarder, vilkas referenser har publicerats i *Europeiska unionens officiella tidning*, ska förutsättas uppfylla alla relevanta krav i detta direktiv för vilka sådana standarder tillämpas.

Or. en

Motivering

Det borde vara möjligt att visa att kraven efterlevs på de aktuella nivåerna (material, komponenter eller hela produkten). När sådana test eller mätningar genomförs kan man endast anta efterlevnad när de relevanta delarna verkligen klarat testerna/mätningarna. Att bara utföra ett test i enlighet med standarderna innebär inte automatiskt att testet klarats.

Ändringsförslag 66

Förslag till direktiv Artikel 16a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Artikel 16a

Formell invändning mot en harmoniserad standard

1. När en medlemsstat eller kommissionen anser att en harmoniserad standard inte helt uppfyller de krav som den omfattar och som fastställs i [artikel 4], ska kommissionen eller den berörda medlemsstaten ta upp frågan i den kommitté som inrättats genom artikel 5 i direktiv 98/34/EG och redovisa sina skäl för detta. Kommittén ska, efter att ha hört de relevanta europeiska standardiseringsorganen, yttra sig utan dröjsmål.

2. Mot bakgrund av kommitténs yttrande ska kommissionen besluta att offentliggöra, inte offentliggöra, offentliggöra med begränsningar, behålla, behålla med begränsningar eller dra tillbaka hänvisningarna till den berörda harmoniserade standarden i eller från Europeiska unionens officiella tidning.

3. Kommissionen ska underrätta det berörda europeiska standardiseringsorganet om detta och vid behov begära en översyn av de berörda harmoniserade standarderna.

Or. en

Motivering

Detta är en exakt kopia av artikel R9 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter. I enlighet med denna lagstiftningsram bör det vara möjligt för en medlemsstat eller kommissionen att invända formellt mot en harmoniserad standard.

Ändringsförslag 67

Förslag till direktiv Artikel 20 - punkt 1

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna ska senast den [18 månader efter att detta direktiv offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*] anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser tillsammans med en jämförelsetabell över dessa bestämmelser och detta direktiv.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den [...].

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska senast den [18 månader efter att detta direktiv offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*] anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser tillsammans med en jämförelsetabell över dessa bestämmelser och detta direktiv.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den [...*].

**** 18 månader efter att detta direktiv offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning.***

Or. en

Motivering

Kommissionen angav inte när bestämmelserna ska börja tillämpas, eftersom de ville överlämna detta åt lagstiftaren att avgöra. Kommissionen anser att det inte finns någon anledning att skjuta upp tillämpningen av åtgärderna till efter datumet för införlivandet i nationell lagstiftning. Det föreslås därför att medlemsstaterna ska börja tillämpa bestämmelserna från och med 18 månader efter det att direktivet offentliggörs.

Ändringsförslag 68

Förslag till direktiv Bilaga I

Kommissionens förslag

Följande kategorier av elektriska och elektroniska produkter omfattas av detta direktiv:

1. Stora hushållsapparater.

Ändringsförslag

Följande kategorier av elektriska och elektroniska produkter omfattas av detta direktiv:

1. Stora hushållsapparater.

2. Små hushållsapparater.
3. IT- och telekommunikationsutrustning.
4. Konsumentrustning.
5. Belysningsutrustning.
6. Elektriska och elektroniska verktyg **(med undantag för storskaliga, fasta industriverktyg)**.
7. Leksaker, sport- och fritidsprodukter.
8. Medicintekniska produkter.
9. Övervaknings- och kontrollinstrument inklusive industriella övervaknings- och kontrollinstrument.
10. Automater.

2. Små hushållsapparater.
3. IT- och telekommunikationsutrustning.
4. Konsumentrustning.
5. Belysningsutrustning.
6. Elektriska och elektroniska verktyg.
7. Leksaker, sport- och fritidsprodukter.
8. Medicintekniska produkter.
9. Övervaknings- och kontrollinstrument inklusive industriella övervaknings- och kontrollinstrument.
10. Automater.

11. Annan elektrisk och elektronisk utrustning som inte omfattas av någon av ovanstående kategorier.

Or. en

Motivering

Det är svårt att inse varför storskaliga industriverktyg ska undantas från tillämpningsområdet, med tanke på att övervaknings- och kontrollinstrument, inbegripet industriella sådana, ingår. Med tanke på de olika tillämpningsområdena för begränsningar och motsvarande tidsfrister som gäller för olika kategorier av EEE-produkter, bör en förteckning över EEE-produkter behållas, men kompletteras med en kategori som fångar upp alla slags EEE-produkter som inte omfattas av någon av de nuvarande tio kategorierna. Detta skulle garantera en allmän räckvidd utan att man går miste om möjligheten att göra skillnad mellan olika kategorier.

Ändringsförslag 69

Förslag till direktiv Bilaga II

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Bilaga utgår

Or. en

Motivering

RoHS bör omfatta samtliga EEE-produkter och inte bara vissa kategorier. Bilaga II är mycket förvirrande: den är tänkt att vara en "Bindande förteckning över produkter", men

förteckningen är inte ändå inte uttömmande, utan ger bara vissa exempel: ”hushållsapparater, inklusive”. Detta löser inte problemet med olika tolkningar av dessa kategorier. Bilaga II bör strykas och i stället bör den allmänna definitionen på EEE-produkter gälla.

Ändringsförslag 70

Förslag till direktiv Bilaga III

Kommissionens förslag

Ämnen som avses i **artikel 4.7**

1. **Hexabromcyklododekan (HBCDD)**
2. **Di(2-etylhexyl)ftalat (DEHP)**
3. **Butylbensylftalat (BBP)**
4. **Dibutylftalat (DBP)**

Ändringsförslag

Ämnen som avses i **artikel 6a**

1. **Arsenikföreningar**
2. **Beryllium och dess föreningar**
3. **Antimontrioxid**
4. **Dinickeltrioxid**
5. **Bisfenol A**
6. **Andra bromerade organiska ämnen än bromerade flamskyddsmedel**
7. **Andra klorerade organiska ämnen än klorerade flamskyddsmedel eller mjukgörare**

Or. en

Motivering

I den undersökning kommissionen gett i uppdrag identifierades en rad högt prioriterade farliga ämnen i EEE-produkter, som har potential att allvarligt skada människor och miljön. Ämnena 1–5 ovan ingår bland dessa. I undersökningen rekommenderades märkning eller att inga åtgärder behövdes vidtas för närvarande. När det gäller bromerade och klorerade organiska ämnen rekommenderades i undersökningen att hela gruppen skulle fasas ut. Under nästa översyn bör man särskilt bedöma dessa högt prioriterade ämnen samt de bromerade och klorerade organiska ämnen som ännu inte föreslagits för införande i bilaga IV.

Ändringsförslag 71

Förslag till direktiv Bilaga IV

Kommissionens förslag

Förbjudna ämnen som avses i artikel 4.7 och maximikoncentrationer i viktprocent i homogena material

Bly (0,1 %)

Kvicksilver (0,1 %)

Kadmium (0,01 %)

Sexvärt krom (0,1 %)

Polybromerade bifenyler (PBB) (0,1 %)

Polybromerade difenyletrar (PBDE) (0,1 %)

Ändringsförslag

Förbjudna ämnen som avses i artikel 4.7 och maximikoncentrationer i viktprocent i homogena material

Del A

Bly (0,1 %)

Kvicksilver (0,1 %)

Kadmium (0,01 %)

Sexvärt krom (0,1 %)

Polybromerade bifenyler (PBB) (0,1 %)

Polybromerade difenyletrar (PBDE) (0,1 %)

Del B

Bromerade flamskyddsmedel (0,1 %)

Klorerade flamskyddsmedel (0,1 %)

Polyvinylklorid (PVC) (0,1 %)

Klorerade mjukgörare (0,1 %)

Di(2-etylhexyl)ftalat (DEHP) (0,1 %)

Butylbensylftalat (BBP) (0,1 %)

Dibutylftalat (DBP) (0,1 %)

Or. en

Motivering

I kommissionens undersökning om omarbetningen av RoHS rekommenderades att bromerade organiska ämnen, klorerade organiska ämnen och PVC ska fasas ut på grund av de problem de orsakar avfallshanteringen. Elektronikindustrin ligger långt framme med sitt internationella initiativ att gå över till låga halter av halogener (definierat som en halt av bromerade/klorerade flamskyddsmedel understigande 900 ppm). Liknande åtgärder har också redan vidtagits av vissa tillverkare av vitvaror. Dessa frivilliga åtgärder bör stödjas av tydliga krav från lagstiftaren för att skapa rättvisa villkor och ge marknads säkerhet.

Ändringsförslag 72

Förslag till direktiv Bilaga V – inledningen (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Om inte annat anges ska användningarna i denna bilaga upphöra att gälla den [...*].

**** 48 månader efter det att detta direktiv har trätt i kraft.***

Or. en

Motivering

Utgångsdatumet för de användningar som är undantagna från förbudet i artikel 4.1 bör tydligt anges för att undvika missförstånd angående det exakta utgångsdatumet.

Ändringsförslag 73

Förslag till direktiv Bilaga VI – inledningen (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Om inte annat anges ska användningarna i denna bilaga upphöra att gälla fyra år efter de datum som anges i artikel 4.3.

Or. en

Motivering

Utgångsdatumet för de användningar som är undantagna från förbudet i artikel 4.1 bör tydligt anges för att undvika missförstånd angående det exakta utgångsdatumet. Med tanke på att olika undergrupper av produkter i kategorierna 8 och 9 fasas in i direktivet vid olika tidpunkter bör de datum som anges i artikel 4.3 tjäna som referenspunkt.

Ändringsförslag 74

Förslag till direktiv Bilaga VIa (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Bilaga VIa

***Användningar avseende kategori 11
undantagna från förbudet i artikel 4.1***

***Om inte annat anges ska användningarna
i denna bilaga upphöra att gälla fyra år
efter det datum som anges i artikel 2.1a.***

***1. Kadmium i tunnfilmssolceller utgående
från kadmiumtellurid***

Or. en

Motivering

Införandet av en allmän räckvidd kräver en separat bilaga så att användningar som är undantagna från förbudet i artikel 4.1 blir möjliga för EEE-produkter som för närvarande inte omfattas av räckvidden för RoHS, eftersom de inte omfattas av någon av de tio första kategorierna. Tunnfilmssolceller utgående från kadmiumtellurid gör beviljas ett undantag eftersom de negativa effekterna av ersättningsprodukten (användning av energiintensiva, tekniskt sett sämre alternativ) väger tyngre än fördelarna med ersättningsprodukten (ingen kadmiumanvändning).

Ändringsförslag 75

Förslag till direktiv Bilaga VII - led 6

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

6. I tillämpliga fall: Hänvisningar till de relevanta harmoniserade standarder som använts eller hänvisningar till de specifikationer enligt vilka överensstämmelsen försäkras:

6. I tillämpliga fall: Hänvisningar till de relevanta harmoniserade standarder som använts eller hänvisningar till de **tekniska** specifikationer enligt vilka överensstämmelsen försäkras:

Or. en

Motivering

Detta är en anpassning i överensstämmelse med införandet av en definition på "teknisk

specifikation”.

Ändringsförslag 76

Förslag till direktiv Bilaga VII - led 7

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

**7. I tillämpliga fall: Det anmäla organet *utgår*
... (namn, nummer) ... har utfört...
(beskrivning av åtgärden) och utfärdat
intyget: ...**

Or. en

Motivering

Detta är en rättelse av ett misstag i kommissionens förslag. Det finns inga anmälda organ för RoHS.

MOTIVERING

Vissa ledande företag har frivilligt fört processen för att fasa ut bromerade och klorerade organiska ämnen ett steg vidare, men det räcker inte för att lösa problemen i distributionskedjan. Vi anser att endast lagstiftning kan påverka hela distributionskedjan att fasa ut farliga ämnen och tillverka produkter som är HSF [hazardous substance free, fria från farliga ämnen]. För att hålla fast vid försiktighetsprincipen och uppfylla vårt företagaransvar kommer Acer att proaktivt stödja RoHS 2.0 för att förbjuda alla organiska klorerade eller bromerade kemikalier.

Acer Environment Progress (Acers miljöframsteg) - Halogen Free Products (halogenfria produkter)¹

1. Bakgrund

Enligt kommissionen uppskattas det att det varje år, i enbart EU, säljs 9,3 miljoner ton elektrisk och elektronisk utrustning (EEE-produkter). Största andelen av denna är stora hushållsapparater samt IT- och telekommunikationsutrustning. I och med att marknaden tillväxer och innovationscyklerna blir allt kortare accelererar ersättningen av produkterna, **vilket gör elektriskt och elektroniskt avfall (WEEE) till den snabbast växande avfallsströmmen**. Uppkomsten av WEEE uppskattas öka med 12,3 miljoner ton till 2020.

WEEE är en komplex avfallsström, som inbegriper ett flertal farliga ämnen. Dessa ämnen, eller deras omvandlingsprodukter, kan släppas ut i miljön och skada människors hälsa, särskilt om de inte tas om hand på ett lämpligt sätt. Riskerna för människors hälsa och miljön ökar ytterligare genom hantering som inte uppfyller normerna för materialåtervinning/återvinning i utvecklingsländerna.

I enlighet med artikel 174.2 i fördraget bör **miljöförstöring företrädesvis hejdas vid källan**. I avfallshierarkin i ramdirektivet om avfall ges högsta prioritet åt förebyggande, vilket bland annat definieras som att vidta avfallsförebyggande åtgärder som minskar innehållet av farliga ämnen i material och produkter.

I det nuvarande RoHS-direktivet, som antogs 2003, och som grundade sig på ett förslag som lades 2000, strävas efter att fasa ut en första omgång farliga ämnen i EEE-produkter, nämligen vissa tungmetaller och två grupper av bromerade flamskyddsmedel. Det har lett till att minst 100 000 ton mindre av dessa ämnen bortscaffas och potentiellt släpps ut i miljön.

RoHS har varit ett viktigt verktyg för att fastställa inte bara en europeisk standard utan en **internationell standard** för tillverkarna. Det har inte förhindrat den kontinuerliga

¹ http://www.acer-group.com/public/Sustainability/sustainability_main04-3.htm

Acer-gruppen är en familj med fyra varumärken – Acer, Gateway, Packard Bell och eMachines. Det är världens tredje största företag med avseende på totala PC-leveranser, och det näst största när det gäller Notebooks. Intäkterna under 2008 uppgick till 16,65 miljarder dollar.

utvecklingen av nya produkter utan tvärtom – produkterna har utformats på nytt för att överensstämna med RoHS. Och många företag går redan längre än så för att fasa ut användningen av halogenerade föreningar.

2. Centrala frågor

Omarbetningen utgör ett viktigt tillfälle för att *föra dessa framsteg ett steg längre*. Föredraganden kommer att huvudsakligen att redogöra för de nya begränsningar som föreslås, eftersom dessa särskilt begärdes under utskottsdiskussionen den 4 november 2009.

De **andra centrala frågorna**, som

- allmän räckvidd (artikel 2),
- skillnaden mellan RoHS och Reach (skäl 8 och artikel 4.7),
- ändringar av kriterierna för undantag (artikel 5.1),
- kriterier för att avgöra varaktigheten på ett undantag/den extra fristen (artikel 5.2),
- medbeslutande om framtida begränsningar i stället för kommittéförfaranden, bör vara tillräckligt förklarade i motiveringen till det tillhörande ändringsförslaget.

Förslag om särskilda bestämmelser om nanomaterial kommer att läggas till i januari 2010 efter det att situationen utvärderats ytterligare.

3. Nya begränsningar

Problemet med farliga ämnen i EEE-produkter, särskilt i samband med avfallsbehandlingen, har inte lösts genom RoHS 1.0. Detta stod klart för medlagstiftaren redan 2003. I artikel 6 i RoHS förpliktigas kommissionen uttryckligen att undersöka genomförbarheten av att ersätta andra farliga ämnen och material som används i EEE-produkter och att **lägga fram förslag om att utöka tillämpningsområdet för artikel 4**, om det behövs.

a) Belägg för de negativa effekterna av halogenerade flamskyddsmedel och PVC

Kommissionen har undersökt andra farliga ämnen och material. Kommissionen uppmanade tyska Öko-Institut att undersöka ämnen som ännu inte omfattades av RoHS, välja ut kandidatämnen för ett eventuellt införande i RoHS-direktivet, utreda möjliga ersättningsprodukter och att föreslå ett handlingsalternativ för varje kandidatämne¹. Det är Öko-Institut som ser över undantagen från artikel 4 i RoHS sedan 2005 åt kommissionen – det kan alltså anses vara referensmyndighet för begränsningar enligt RoHS.

Halogenerade flamskyddsmedel

I undersökningen anges följande:

Gruppen bromerade organiska ämnen och klorerade organiska ämnen har behandlats i denna undersökning och författarna rekommenderar med eftertryck att ska utfasas från EEE-produkter.

¹ http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/pdf/hazardous_substances_report.pdf

De viktigaste skälen är följande:

- Potentialen att bilda **dioxiner och furaner** vid okontrollerade bränder (eldsvådor) och öppen förbränning eller i förbränningsugnar som inte fungerar väl.
- Bildning av dioxiner och furaner och ytterligare farliga förbränningsprodukter kan endast undvikas om man tillämpar avancerad teknik för bortskaffande.

Avancerad teknik finns emellertid inte att tillgå i samtliga medlemsstater, och ännu mindre i utvecklingsländer. Och på de platser där de finns, finns det inget krav på att de verkliga ska användas för dessa avfallsströmmar.

Ytterligare skäl för en utfasning återfinns i motiveringen till kommissionens förslag om WEEE och RoHS från den 13 juni 2000¹:

”Halogenerade ämnen i avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter, inte minst bromerade flamskyddsmedel, medför också problem /.../ i samband med plaståtervinningen. På grund av riskerna för att dioxiner och furaner ska uppstå brukar återvinningsföretagen i allmänhet avstå från att materialåtervinna plast som innehåller flamskyddsmedel ur avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter. Eftersom det saknas möjligheter att säkert identifiera plast som innehåller flamskyddsmedel och på grund av svårigheten att skilja mellan plast med flamskyddsmedel och vanlig plast brukar de flesta återvinningsföretagen inte omhänderta någon plast från avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter.”

Användning av halogenerade flamskyddsmedel är ett direkt hinder mot återvinning av plaster i WEEE generellt.

Ovannämnda problem har inte hittills lösts genom utfasning av endast två grupper av bromerade flamskyddsmedel (PBDE och PBB).

PVC

I kommissionens undersökning ges följande rekommendation:

Utfasning av PVC bör prioriteras framför olika riskhanteringsåtgärder, för att garantera minskade utsläpp av PVC, dess tillsatssämnen och farliga förbränningsprodukter.

Problemen med PVC-avfall i allmänhet har dokumenterats grundligt av kommissionen redan år 2000, utgående från fem undersökningar. I motiveringen till förslaget från 2000 hänvisades uttryckligen till resultaten:

Avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter innehåller betydande mängder PVC². Det finns tungt vägande belegg för att PVC

¹ KOM(2000)0347.

² Enligt M. Rohr, *Umwelt Wirtschaftsforum*, nr 1, 1992, består mer än 20 % av den plast som används i elektriska

är olämpligt för förbränning, bland annat på grund av den stora mängd farligt avfall från rökgasbehandlingen som uppkommer vid förbränning.¹ Dessutom är det allmänt belagt att mjukgörare, i synnerhet ftalater, läcker från deponerad PVC, vilket kan få negativa följder för människors hälsa och för miljön.² Det bör också påpekas att endast ytterst små mängder av PVC-avfall för närvarande återvinns, i synnerhet ur avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter³.

Tyvärr kom de belägg som gällde PVC för sent för att tas med i RoHS. Men problemet finns fortfarande – och det måste åtgärdas nu!

b) Tillverkarnas åtgärder

Elektroniktillverkningsindustrin förstod redan 2003 det generella problemet med halogenerade ämnen. Stora företag vidtog enskilda åtgärder för att övergå till låga halter av halogener (fria från halogenerade flamskyddsmedel och från PVC)⁴. Nu finns ett internationellt initiativ för detta och det har kommit en bra bit på väg⁵. Enligt Greenpeace överstiger marknadsandelen för dessa produkter redan 50 procent när det gäller mobiltelefoner (Nokia, Sony Ericsson och Apple) och den förväntas när det gäller nya PC komma över 40 procent under de kommande ett till två åren (Acer och HP). Detta initiativ omfattar också underleverantörer (t.ex. tillverkare av plastkomponenter), vilket i sin tur ger effekt på tillverkare av EEE-produkter i andra kategorier.

Om elektronikindustrin med sina mycket komplexa produkter kan gå över till låga halter av halogener inom några få år, bör det inte vara något problem heller för bland annat den lätttröliga sektorn för vitvaror. Exempelvis erbjuder Electrolux PVC-fria kylskåp i Sverige⁶.

När sådana åtgärder vidtas redan vid utformningen av produkten leder de inte till några extrakostnader, enligt branschen. I stället kommer de att spara samhället betydande kostnader i form av skador på människors hälsa och miljön. Men för att bli en verklig framgång behöver de ekonomiska aktörerna säkerhet, vilket bäst tillhandahålls genom en tydlig lagstiftningsram.

c) Belägg gällande ersättningsprodukter

Halogenerade flamskyddsmedel

Kommissionen hävdar att de tillgängliga uppgifterna inte medger att man kan fatta beslut om ytterligare begränsning av halogenerade flamskyddsmedel. Samtidigt anger den att *viss* information om ersättningsprodukterna finns tillgänglig och att *det är avgjort att de inte*

och elektroniska produkter av PVC.

¹ *Environmental aspects of PVC* (Köpenhamn 1996), Danska miljöskyddsbyrån. Nederländernas ställningstagande till PVC (Haag 1997), Ministeriet för bostäder, fysisk planering och miljön. *The influence of PVC on quantity and hazardousness of flue gas residues from incineration*, undersökning för GD Miljö, Bertin Technologies, 2000.

² *The Behaviour of PVC in Landfill*, undersökning för GD Miljö, Argus i samarbete med Universitét Rostock, 1999.

³ Prognos, undersökning för GD XI, *Mechanical recycling of PVC wastes*, januari 2000.

⁴ <http://www.greenpeace.org/international/campaigns/toxics/electronics/how-the-companies-line-up>

⁵ http://thor.inemi.org/webdownload/newsroom/Presentations/NEPCON_China_2009/HFR-Free_Conversion.pdf

⁶ <http://www.electrolux.se/node38.aspx?productID=18360>

*medför vissa av farorna (exempelvis att halogenfria flamskyddsmedel inte är långlivade, bioackumulerande och toxiska)*¹.

En liknande polemik pågick om dekaBDE under många år. Kommissionen hade nonchalerat existensen av säkrare ersättningsprodukter och var sedan tvungen att i en undersökning år 2007 medge att *ersättningsprodukter finns på marknaden ... och att uppgifter i litteraturen pekar på att åtminstone vissa av ersättningsprodukternas potentiella negativa effekter på miljön och människors hälsa kan vara minimala*².

Följaktligen ansåg kommissionen med avseende på dekaBDE att *de kvarvarande osäkerheterna om dess toxicitet och nedbrytning till andra förbjudna produkter, liksom den kommersiella tillgången på ersättningsprodukterna, motiverar att förbudet mot detta ämne behålls*³.

Det är svårt att inse varför samma analys skulle leda till ett förbud i ett visst fall (dekaBDE), men inte i ett annat liknande fall (övriga halogenerade flamskyddsmedel).

PVC

Kommissionen ifrågasätter inte tillgången på säkrare ersättningsprodukter för PVC i sin konsekvensbedömning utan tar bara upp kostnadsfrågor. Om de externa kostnaderna för PVC skulle internaliseras skulle dess användning inte vara ekonomiskt försvarbar. Att PVC är billigt kan inte användas som argument mot att det ska ersättas när det skapar så betydande externa kostnader, på grund av de många olika, väldokumenterade problemen med behandling av PVC-avfall.

3. Slutsatser

Det är bättre att förebygga än att bota. Det är bättre att ta itu med miljöproblemen vid källan – så som det faktiskt krävs med prioritet i fördraget och så som det genomförs i ramdirektivet om avfall.

Föredraganden föreslår därför, mot bakgrund av

- a) kommissionens utredningar av RoHS, PVC och halogenerade flamskyddsmedel,
 - b) de ekonomiska aktörernas åtgärder och
 - c) informationen om ersättningsprodukter
- att bromerade och klorerade flamskyddsmedel liksom PVC och farliga tillsatser i PVC ska fasas ut.

¹ Kommissionens konsekvensbedömning av omarbetningen av RoHS, SEK(2008)2930
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52008SC2930:EN:NOT>

² http://ecb.jrc.ec.europa.eu/documents/Existing-Chemicals/Review_on_production_process_of_decaBDE.pdf

³ Kommissionens konsekvensbedömning av omarbetningen av RoHS, SEK(2008)2930